

че преминаль непроходимо-то море на пространство-то и измѣрилъ разстояніе-то до сфера-та на неподвижны-тѣ звѣзды! Но по кой начинъ ще дадемъ ный достаточно понятіе за това гръмадно разстояніе? Милионы и милионы мили само подавята разума. Да земемъ другъ видъ единица.

Свѣтлина-та, както вече видѣмы, са движе съ скоростъ 12.000,000 мили въ една минута врѣме. Отъ това слѣдува, че за да ни достигнетя отъ най-далечна-та планета, отъ Нептуна, на която разстояніе-то отъ слънцето е почти 3,000,000,000 мили, потрѣбно ѝ е около четири часа врѣме. Но за да прѣхвръкне пространство-то, кое-то отдѣля наше-то слънце отъ 61-та звѣзда на Лебеда, потрѣбенъ е единъ періодъ, кой-то са мѣри вече не съ часове, не съ дни, нито съ мѣсяци. Почти десять години врѣме трѣба да са измине, до дѣто свѣтлина-та на тъзи звѣзда, като прѣхвръква въ всяка секунда 192,000 мили, извѣрши свое-то пѫтешествие! Ако умъ-тѣ са стрѣска при това заключеніе, ако пространство-то е твърдъ много голѣмо, що-то не може да са постигне съ умъ, ако размѣръ-тѣ на вселеная, зетъ въ този видъ, подавя въображеніе-то, азъ мож само да кажа, че всички послѣдующи наблюденія, по най-удовлетворителенъ начинъ, подтвърдили точностъ-та на Бесселевы-тѣ резултаты. Този велики астрономъ пръвъ проправилъ путь прѣзъ могущественна-та бездна, коя-то ни отдѣля отъ неподвижны-тѣ звѣзды. Веднажъ като изминжли това пространство, путь-тѣ станжалъ, сравнително легкъ, и послѣдующи-тѣ наблюватели опредѣли паралакса на достаточно число звѣзды, кой-то показвалъ, че тѣхни-тѣ изводи были достовѣрни.

Като сполучихмы да придобиймы едно познаніе за разстояніе-то, кое-то отдѣля наше-то слънце отъ неговы-тѣ далечни другары, ный смы приготвени да разпространимъ наши-тѣ изслѣдванія въ вселеная. Естествено са ражда въпросъ: какъ сѫ разподѣлены звѣзды-тѣ въ пространство-то? Да ли сѫ тѣ безъ редъ разпръснаты по всички направления, или сѫ съединени въ великколѣпни системи? Повърхностно-то разглѣданіе на звѣздно-то небе съ невъоружено око показва ни, поне колко-то са касае до по-голѣмы-тѣ звѣзды, че тѣ, по видимому, не сѫ разподѣлены въ небесна-та сфера по нѣкой опредѣленъ законъ. Но като погледнемъ въ телескопъ, ный виждамъ, че свѣтливия поясъ, кой-то са нарича Мѣченъ-Путь и кой-то опасва всичко-то небе са състои отъ дребни звѣзды, разсипани по тъмно-гължово-то поле на небе-то, като милионы алманы точки.

Съръ Уйльямъ-Хершель намислилъ, че е възможно да са измѣри то-зи могущественъ звѣзденъ океанъ, да са опредѣлятъ неговы-тѣ размѣри и предѣли, да са намѣри негова-та фигура и да са познаятъ неговы-тѣ предѣли. Лесно са объясняватъ съ малко думы общы-тѣ начертанія на този планъ, кой-то быль прѣтъ отъ този необыкновенъ человѣкъ при испытаніе-то на негово-то чудно прѣдприятіе. Ако допустнемъ, че всички звѣзды сѫ еднакво голѣмы и са намѣрватъ на единакви разстоянія една отъ друга, то иеще бѫде мяично да са опредѣли колко далечъ са простиратъ тѣ една задъ друга по какво да е направление. Извѣстно е, че кога гледамъ небе-то съ телескопъ, кой-то има една опредѣлена сила и голѣмина, ный ще можемъ да пречетемъ по-много звѣзды въ поле-то на